

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Foș'a acest'a va ești de dōue ori pe luna, pone la regulare; era de aici în colo o data pe săptămână, ca și pone acela: Marti sér'a. — Prenumeratările se prîmescu în tôte dâlele.

Pretiulu pentru Ostrunguri'a: pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu triluniu 1 fi. 50 cr. era pentru strainetate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu triluniu 2 fi. în v. a.

Tôte sfodieniele și banii de prenumerație sunt de a se tramite la Redacția diurnalului:
Aradu, străz'a Teleki, nrulu 27.

Insertiunile se prîmescu cu 7 cr. de linia, și 30 cr. dacă timbrale.
Unu exemplariu costa 15 cr. și se poate cumpăra în librari'a lui M. Klein jun din Aradu.

Anecdote d'in poporu.

Unu tieranu intră în bolt'a unui orologeriu, să-si cumpere unu orologiu de pariete.

Sî, vediendu a-colo mai multe mici și mari, aciatate pe pariete, să-targhi unul, mai mare, cu fiorini 5., bani buni.

Dupa ce orologeriu luă orologiul targuitu de pe pariete să-lu dadu tieranului, — acest'a, arestandu în spire orologiele cele mici de busunări de aur și de argintu, dîse neguiaitoriului: „a-poi, jupane, fiindcă cumparai de la DTa unu césu de celu mare, mi-ai potă dă acum să vre o căteva d'in aceste mai mici pe de-a-supr'a!”. . . .

Unu copilu de tieranu traiă la munte, pastorindu-oile mumei sele, și crescuse pe a-colo mare.

Muma-sa, vediendu-lu mare, dîr unu adeveratu telâlau rusinosu, ca să se mai deschida la fire ii dîse: „mai ia te de acum, fetulu meu, să te mai dă și între fete, că en esci fetiora intregu.”

In cea dí sér'a era sădietetória in satu. Fetiorulu, ca să auscute de muma-sa, să-lu băta și se duse să elu la sădietetória, ca să se întâlnesca cu fetele.

Ajunsu la sădietetória, cum se apropiă de vr'o feta, o atingeă cu capetulu bătei și ii dicea: „bîz, că mam'a a disu!”

NICULAE STREVOIU.

A fi totu advocatu,
Să mergi la pertractări,
Să faci totu aretări; —
De ce nu deputatu,
In dît'a unui „statu” ? !

Asiè gandî Strevoiu,
Să nu-lu numescu strigoiu,
Candu rupse legatur'a,
Ce o-a facutu natur'a, —
Sî merse să innôde
Duoî ageri cani de cîde.

Elu crede că a-poi.
— Sismaticulu Strevoiu, —
Va fi unu Mecenatu,
Unu, mare omu de statu,
Sî-a face, aplaudatu,
Pre némulu seu scapatu.
Dér fôrte s' a 'ncelatu,
Ori ochii ni-a legatu;
Că-ci canii cei legati
Cu-atât'a-su mai turbati!

Tibulu.

QUR'A INTIELEPTULUI.

Amorulu e acum o fîganca; elu prorocese numai d'in palma și numai atunci, candu punem bani in ea. Dovêd'a, că o fîta va fi iubita său nu. sta in palma!

— Ce eră Adamu inainte, de crearea femeii?
— Unu simplu bădăraniu!

Pr'in femei a devenit uelu o fintia sentitoria și cugetatorie; pr'in ea invetiă elu să cunoască ceriulu, să stimeze pamentulu, să admire florile, să iubă privighiatoarele, să privescă stelele cu rapire. Pr'in ea a devenit uaderatu omu, impressionabilu, iubitioru, ridetoriu, plangatori; da, pr'in ea a devenit unu numai omu, ci, ceea ce e mai multu pentru femei, — unu croitoriu.

Ii și facă indată haine și, candu prezintă ceriului socotîla croitoriei, Ddieu dîse: „à conto, vei parasi paradisulu.”

Inse Ddieu e totu-de-a-un'a induratu; femeea trebuie să insociésca pre Adamu. Ev'a luă atunci iute d'in paradis o bucatica de ceriu albastru in ochi, o stea in privire, döue floricele pe obraz si o pictura de róua in anima.

De atunci aducu femeile pretutindeni cu ele o bucatica de paradis!

O femeie, pentru a fi fericita, are trebuintia de 3. barbat:

1. Unu *amantu*, pre care să-lu iubésca: *unu barbatu frumosu*;
2. unu *adoratoru*, care să o iubésca și să o amuseze: *unu barbatu de spiritu*;
3. unu *sociu de casatoria*: *unu barbatu prostu*!

Pentru ce a fostu Adamu celu mai fericitu barbatu d'in lume?

— Pentru că n'a avutu sóera.

Inaintea nuntii, barbatulu face curte viitoriei sócre, ca să candu ea ar urmá să-i fia nevásta; dupa nunta, ea ilu sicanéza, ca să candu elu ar fi barbatulu ei.

Viéti'a omenésea intréga nu e de cătu **unu procesu**.

Viéti'a și mórtea tienu procesu cu omulu, de ordinaru 70. de ani.

Atătu un'a, cătu și alt'a, și are avocatii ei. Avocatii vietii sunt: o natura forte, o consciintia curata, unu stomacu sanetosu; avocatii mortii inse sunt toti amicii, aleopatii, homeopatii și hidropatii lui!

A-fore de acesti'a, mai are mórtea și unu solictariu: pre farmacistu și o massa de avocati d'a döu'a mana, cum sunt: invidi'a, avaritia, aviditatea, lucsulu, etc. etc. cari toti la o-l-alta amarescu procesulu și ilu seumpescu.

Càrti și solii.

Pop'a celu cu barb'a smulsa d'in Secu-cu-sitiu, alu carui patienii le-ati descris in nrulu 21/1878. alu lui „Gur'a satului,” 2 luni de dile nu s'a arestatu la lume, ci a sfediutu in casa, ca să ursulu in viziune. Póte multi voru fi acum curiosi să scie: cu ce s'o fi deprinsu pop'a in vremea aceea, jacéndu in patu, și fiindu bolnavu sanetosu. Să vi-o spunu eu.

Lucru de necrediutu. Pop'a Tache alu nostru in viéti'a sa nu a cetitu vre unu diurnal romanescu, cu atăt'a mai pucinu vre unulu ungurescu său nemtiescu. Acum inse astringea de pela toti jidovii novele și le cetea cu mare sete pe laturea a patr'a, unde adica se afia publicatii despre pomadi și unsori, de care cresce „barb'a.” Sî dupa ce pr'in ajutoriulu pomediloru i-au crescutu cătu de cătu barb'a, a luat parte la o petrecere, care a dat'o unu pretenu de alu popii de bucuri'a barbei cei noue; că-ci cea nouă e négra, era cea smulsa eră cam sură. La acea petrecere se afiă și o nevásta tenera și frumósa, pe care a fostu pusu pop'a ochii, și crediendu-se pop'a inteneritu cu barb'a cea nouă, l'a pusu potc'a să se achetie de nevásta, pe care cu sil'a eră să o bage intr'unu cotetiu. Nevásta inse se scapă de bata-lu crucea, fagaduindu-i, că va veni in cotetiu, numai să o laso, să véda: ce face barbatulu a casa. Pop'a bucurosu a lasatu-o, și să a bagatu in cotetiu, să o ascepte. Dér sormanulu de elu nu a bagatu de séma, că nevásta dracului a inchis uș'a pe elu, și a-poi a grabit ușa in casa. Nevásta lăundandu-se in casa la cei adunati, că a prinis unu ursu, ospetii, uimiti, au mersu cu totii să véda ursulu, și ocolindu

cotetiulu, — au inceputu a-lu boldi cu rudi printre stobori. Éra sormanulu popa se vaietá uritu. Mai pe urma facendu-se mila unui pretenu bunu alu seu, i-a datu drumulu, și a-poi abia l'a scapatu de barbatulu nevestei, care cu o furca de feru amblă, să mi-lu jocă pre ursu. Sî asfè numai acelui pretenu pote multiumi pop'a, că a scapatu a casa la preotés'a intregu și sanetosu.

Totii au crediutu, că, dupa patient'a de mai de una-di cu barb'a, se va fi pocaindu pop'a; déra intemplarea acum descrisa aréta, cumcă neci vorba de pocaintia; că-ci și lupulu iși schimba pérulu, dér năravulu nu. Asfè și pop'a: barb'a și-a schimbatur-o, dér elu totu alu naibei a remas...

Intemplări de aceste in viéti'a popii sunt nenumarate, cari nu s'a mai auditu, dér neci nu sunt de crediutu. D'in care causa neci Consistoriulu nu da neci cându credientu pírlor, ce le facu unii ómeni in protiv'a acestui popa; și a-poi in urm'a urmelor nu e de mirare, că pop'a se increde pré multu in necredinti'a Consistoriului și a-poi seversesce fapte de necredintu. Acei'a, cari au arestatu intemplarea cu barb'a la prot'a, inca au remas de mintiuna, pentru că acei'a au alaturat la pira ca „corpus delicti” o parte d'in barb'a smulsa, care a fostu cam sura; éra pop'a a demonstrat la ochi, că acei peri nu sunt d'in barb'a sa, care e négra (dér, Dieu că négra, pentru că a farbuitu-o), și asfè convingendu-se prot'a, că acei peri nu se lovesc cu barb'a popii: l'au mantuitu de pedépsa; ér piritorii au remas de rusine! Ati auditu?!

Domnule Redactoru! ve rogu, ca cele susu descrise să le potriviti pentru fóia DVóstra, și să le publicati.

Stimulatoriu :

*Stefanu Barbosu, m. p.
barberiulu popii.*

Cum parteală pretiuiesce mai multu de cătu intregulu.

Justiti'a americana se conduce in sentintiele sele de consideratiuni practice, ce n'ar fi admise de tribunalele nóstre. Vomu luă, ca exemplu, hotarirea urmatória, ce o gasim in „Sonntags und Feiertags Courier” d'in Vien'a:

Reclamant'a, veduv'a unui mecanicu, care a fostu victim'a unui accidentu de drumu de feru, obtiene o sentintia, ce condamna societatea drúmului de feru in cestiune, a-i plăti pagube și interes in suma de 5,000 dolari, pe candu judecatoriulu acordase o despăgubire de 15,000 dolari unui omu, care, d'in acelasi accidentu, perduse unu petioru.

Nemultumita de judecata, ce i se parea nedrépta, veduv'a striga:

— De ce, 15,000 dolari pentru unu petioru? Unu petioru face de 3 ori mai multu de cătu unu omu intregu?

Judecatoriulu respunse:

— „Sentinti'a este fórtă echitabila. Omulu, care acum n'are de cătu unu petioru, nu-si va mai potè procurá altulu, chiaru cu pretiulu de 15,000 dolari; pe cătu tempu o veduva, ce are 5,000 dolari, gasesce lesne unu altu barbatu nu numai bunu și nou, dér de multe ori pretiuindu mai multu de cătu celu d'antaiu.”

Hochvohlgeborenen Herrn Hernn sî fesine von „Gur'a Satului!“

Ho tomne tomne, io tare demult nu tilnit cu tumeta. Io kintit, ke tumeta murit. Numai am ausit la Neu Arad, — spus la mine un Domnele, ke tumeta inke treieste, fratele tumitale àla Pog-maj, àla, care tirepte scaune: Stuhl-richter, spus sî lasat la tumeta einen Grusz; stitz, ke tare plasche la el di àla „Gur'a satului“, ke tot spune la rumuni, sie si fasie. — Oh el strimpot la nas, ke tras purnut dila Gur'a satului dila piks; el fakut ps. ps. — io zis Glück cu trok! — Ho si la el nu plasie. — Si io tilnit la Neu Arad si ku Hinkli-flinki, ku pokonsi, si trebat la el: Wasz ist Neues la foi? — El spus mie: io lieber Hansl spune tie, numa si nu spune la nime, si pintru ala io spune numa la tumeta siupune von Gur'a-satului, ke io sti, ki tumeta om di forbe, si nu spune la nime. — El zis kint pofesti, ho io sà spune tie siefă mare lucru, sie facut noi kint ales kinez la satele rumunesti si sirpesti, la Pinat; si fost mare tanke lanke ku Pog-maj si ku lesile lui Pist'a paci. Asia frumos, te nisi la Tursi'a si la Posni'a nu si fost mai frumos. Dis Hinkli-flinki: finit la noi Pog-maj. Kint alese Auschusz ala, — io frut se czipte dila Auschusz pi fratele meu de crusie, ke pucxit cu el; sie fost tot czipat, si Pogmaj lasat, — numa ala popele rumunesku si taskele, se luvá tracu pi ei, nu lasat, si io nu putut, czipá pe ala Ta-Bozi. — Si kint pus noi kinez ala Schulz la satu si fost: noi kintit ke ala rumunile se muncá mamaliga si pasula, si sirpele sie munke ludae, — numai noi ala nemczile, — weiszt tu mein lieber Hansl, — noi ku Einbrenszupe a nost mai ku minte kit ureki la magar, noi sekut politik sie nu alese ei kinesu la satu ala Finlak, linke Zadérak a nost, numai noi ala intilgentz tin poconsi, si siupunu Iczig si ku ala siupunu Pog-maj numai Zuschlag. — Asia fasie politik tin pokonsi; — kint fost se alesie ala Schulz, — noi czipat tot afara ku Pog-maj, kare nu este Auschusz. Numai Iczig remas ke nu este Auschusz. — Asia zise lesiea lui Pog-maj — Pist'a-paci. — Si Iczig fost si notär la alesiere: el scris prodigol ku „Strich“; — ke unsere Notär war in groszen maler, in schah. Asia spus la mine Hinkli-flinki. El facut politik la pokonsi si cum nu? ke Iczig kint tobantit, spus la siupunés'a lui: noi tobantit ku kinez Pol-cia-nu. Cum zis siupunés'a, asià kint finit un fot a lui Peska-lu: io tras Strich la Pol-cia-nu; — kint finit un fot la Ta-Bo: io tars Strich iara la Pol-cia-nu, — si tobentit pintru Geschäft. Si siupunu Pog-maj siezut si nu zis nimik, numa ala popele rumunesk tare strigat pre domnele: sie fase ku lesiea si popor? — Si tomnele se frikat, si popele mers a kase. Zis la ómeni: noi petrele Domne a pele. — Si siupunu Iczig mers a-case si prins pe siupunesa si siocat si kintat, cala kirvaj.

Noi putut numa, nu vrut se fasie morisca la el pintre pirsuni, ke fesut, ke sint nebuni. Ho tomne! tomne! si mai fromos fost mein lieber Hansl kint vrut pune siuremintu gemeinte vorstecher. Si fost tupa maz si fost toti kletiti, si Pog-maj frut se pune siuremintu la ei, numa ala popele rumunesk, se luva traku pe ele, nu lasat kint fesut, ke si

Pog-maj nu sti zisie „prokovitze pisztritzte in patru itie.“ Si apoi Pog-maj rintuit la ei, se mérga la alt sat sze pune siuremintu. Si ei mers la satu Seke-si utca si pus a-colo siuremintul pintru satu Finlak! . . . . . Auditu? ! — Si pofesti mie. Hinkli-flinki, ke el nu sti sie se fake ku ala popele rumunesku, se luva traku pe ele, — ele tot zisie la ala Valache: la noi trebue biserica si popele bune, la noi trepe scole si daskele harnike, si societé, sie sietim Zeitung; sie fasie copile nostre sie sti sieti si scrie, sie invatie scoli. Mai sti tracu sie dise el; ho ala popele rumunesku se luvá traku pe ele! — El nu disie, se mérga vómenii la pirt, se bate, apoi noi tomnele avem Geschäft si pe ei luva traku. El popele disie: se invatie copii nostrii kertz, — se nu sielui tomnii de la noi cu Steuer, cu insilir, — cu adfocat la Weisenvater, — cu ropota, — cu catane bani, cu asfunkt, — ku tot. La noi asià mersie pine Administratzion: nisi la Tursi'a si Posni'a nu mersie mai pine.

Ho! ho! — si spus la mine Hinkli-flinki, ke el este munios tare si pe „Gur'a satului“, pintru sie vine atit'a la rumune si spune la popele si la voameni si invatie la ei, apoi sti se forpí si cu tomnele si api fasie potca la tomnele nostre, — Mai pine se luvá tracu si pe el.*)

Si tare munios si pe ala „Kertile satinului rumun“ pentru ste fasie atit'a hirte la Finlak. Se ste el la tracu a-case la Ardial; se nu tot spune „strike! strike! — sfarme! sfarme!“ — pi tracu da nu pi noi.

Si mai este sie-fa si spune io la tumita, — àla popele sirpesc, se luvá tracu si pe ala „Mehisidek.“ Si ala tot nekiseste la mine si striga: ke noi inseluit pe el, si inkisz pe el; noi steluit cu pucate, cu pamunt, cu panii, si el tot spune sie fost: das Wahre sagt er. — El tot disie: el mersie la Pude-Besce si spune la siupunu Thaisz, sie fasie flinter a lui ku vómenii. — Si kint fi asta: luvá tracu la noi la spate, si fusie tare! tare! cu noi, pine si crepa noi, — ho! ho! ho!

An lui Pog-maj, lun'a Pel-cian si szile numrate àla Hinkli-flinki.

Hansl, m. p.
von Neu-Arad.

Unu poporu tare in aritmetica.

Unu curiosu reportu, facutu societatii antropologice din Parisu, constata că, andamanitii, poporu ce locuiesce o insula din marea Indielor, sub tropice, n'au potutu neci o data sà ajunga a operá unu recensemmentu. Aretarea celui mai micu numeru ii consta o incordare a mintii obositória, ér pentru a esprimá pre 2, ei sunt nevoiti, sà-si bata nasulu mai antaiu de döue ori cu degetulu medilociu, a-poi cu degetulu aretatoriu de la man'a drépta. — Se intielege déra, că cea mai mica regula de 3. ar fi forte obositória pentru mintile . . . . si pentru nasurile andamanitilor.

Siguru, astfelii de ómeni au crediutu sà afie pitigusii nostri in epitropi'a basericésca din Aradu; dér s'a topit . . . .

*) Mai mereu măi Hanzi! că ale tele nu-su multe!... „Gur'a-satului!“

Ghicifura numerică.

— Deslegarea în nrulu viitoriu. Unulu d'in ghicitori, trasu pr'in sörte, va fi premiatu cu unu opu literariu romanu. —

1. 2. 3. 4. 5. 6.) Dóue personage feminine de risu.
7. 8. 9. 10. 11. 12.) Unu morbu corporale.
8. 3. 4. 9. 12. Unu morbu nationale romanu.
8. 9. 11. La celu trupescu se mai află; éra la celu nationale nu se scie: déca se va află, ori nu.
12. 10. 5. 6. Unu preotu cinstitu romanu d'in Banatu, de cumva mai esiste Banatulu.
8. 3. 10. 5. 12.) Unu nume femininu grecescu usu-
3. 8. 3. 4. 6. satu la romani, de nu l'ar mai usuá in asta forma.
6. 4. 12. Unu nume femininu jidovesu, ce popii d'in vemea lui Ipsilante cu placere ilu dau in botesu copileloru de romanu.
9. 4. 3. 6. Unu fiu de multa sperantia alu unui eminentu barbatu nationale romanu d'in Ardélu.
3. 8. 9. 4. Unu poporu candu-va classicu, adi degeneratul a geschäfterii ordinarie.
8. 12. 4. 6. O materia de industria nationale romana.
1. 2. 9. 10. Unu feliu de drumu de care cu biboli.
6. 11. O baioneta pentru musci si mai si pentru alte insecte.
5. 6. 8. Unu animale mai docibile, de cătu multi ómeni, cari de feliu n'au potutu să fia sugetu la inspirarea „Cantului gintei latine.“
11. 12. 8. 12. 2. 9. Modulu de conversare a celoru infumurati cu cunoscutii loru seraci.
2. 6. 5. Negatiunea progresului.
10. 6. 4. 12. O titulatura copilarésca.
1. 9. 5. 6. O gura-casca d'in lemn, ori d'in metalu. Instrumentu sörte trebuin-
tiosu pentru seraci si guvernati, spre a bagă adeverurile d'in anima in ea.
12. 10. 3. 8. Inceputulu comerciului jidovescu.
2. 9. 4. 12. 4. Unu omu, care d'in Ddieu Fiulua facutu omu.
3. 2. 10. 6. Gróz'a seraciloru. Suntemu in ea.
5. 12. 8. 11. 6. 2. 9. Amu suferit u si suferimu. Dér pone candu inca?
12. 4. Unu ce la avuti trece mai iute, éra la sormani mai a-nevoia.
5. 12. 10. 3. 8. 9. Singurulu amicu fidele omului.

Pest'a vegetala.

Dupa cum unele epidemii secera pre ómeni si pre animale, de asemenea sunt prapadite si vegetalele de o adeverata pestă. Dupa ból'a mereloru de pamentu (cartofi), dupa a vitii, éca semnelandu-se acum si ból'a laptuceloru, si mai de curendu inca ból'a castaniloru.

— Trebuí va bre infinitiatu unu corpu medicalu de verdetiuri?

Gur'a orasîului.

(§.) Balulu de estu tempu alu junimei romane d'in Aradu, ce e dreptu, a fostu elegantu; dér la urm'a urmeloru s'a datu de golu cu seracia lucia, că-ci erá anunçiatu in ajutoriulu alumnenlui, si acum, dupa principiulu reciprocitatii, alumnistii ar trebuí să alege in ajutoriulu comitetului arangiatoriu, pentru a sucurge la platirea deficitului.

(§.) Cine-va fuse decoratu cu unu nou ordinu. — Ore cari ii voru fi fostu meritete? intreba unu avocatu magiaru pre colegulu seu totu de aceeasi limba.

— „Hát nem érdem az, ha valaki ily inséges idökben fényes ebédeket ad?“ (Au nu e meritu, candu cine-va da mese splendide in asie tempuri grele?) Ast'a-e multiamulu respusne adresatulu.

(§.) In catedr'a de predici a basericiei catedrale d'in Aradu acum de curendu se aflare mai multe ciburi cu pui de buhe.

Fetulu basericiei erá sa le sparga de a-colo; déra „Gur'a satulul“ nu l'a lasatu. Si bine a facutu. Incai buhele sa-si aibe adi apostolu loru in ea, déca preotii nostrii de ani intregi nu voru sa o frecuenteze.

De pe la cas'a satului.

Dlni V. C. F. in C. Espressi'a „nemernicu“ erá pré aspra. Strofa din urma o credu, astfeluiu, mai intregita. Cererea de mai inainte ti se va realisá dílele acestu. Cum de epistol'a a facutu calea mansului pe la Brasiéu? Resalutari generali.

Dlni Ioane G. in C. — Abonamentulu Dtele este inregistratul pentru triluniulu Ianuariu — Martiu.

Unui prenumerante d'in S. Alta data mai pe scurtu, si mai si de alta materia.

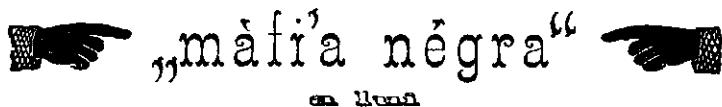
„La Carlsburg:“ coréa bine, poate că se va admite. Éra „Câtră soldatulu romanu“ si „Ah vino!“ sunt pentru vre o foia serioasa.

PUBLICATIUNI TACSABILI.

2.

Neguтиator'a

la

 „màfi'a négra“

FRANCISCU si EDUARDU TONES

d'in Aradu, in piat'a principale,

si recomenda stabilementulu ei bine aprovisionatul cu d' al'de droguele, bacanii, specerii, articuli de coloratu, farine de vapore, sementile pentru economii si gradine, papire si feliu de feliu de alte recuisite de scrisu si cu ape minerali totu de-a-un'a prospete.

Tôte aceste cu pretiurile cele mai eftine.

Comandele d'in provincii le efectuéza la momentu pr'in posta, punendu in contu dupa fia-care statiune numai portulu de cruceri 33. la o greutate de 5 chilo.